

URZĄD STATYSTYCZNY WE WROCŁAWIU

Kontakt: tel. (071) 37-16-300 e-mail: sekretariat@stat.gov.pl

Internet: www.stat.gov.pl/urzedz/wroc

INFORMACJA SYGNALNA nr 4/2005

WIOSENNA OCENA STANU UPRAW ROLNYCH I OGRODNICZYCH W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM W 2005 R.

Wrocław, czerwiec 2005 r.

Informacja zawiera wyniki wiosennej oceny stanu upraw rolnych i ogrodnich przeprowadzonej w I połowie maja.

Oceny dokonano na podstawie:

- sprawozdawczości z gospodarstw osób prawnych i jednostek nieposiadających osobowości prawnej użytkujących użytki rolne o powierzchni ≥ 1 ha,
- ekspertyz rzeczoznawców terenowych GUS opracowanych na podstawie lustracji pól, łąk i sadów.

Wiosenna ocena stanu upraw obejmuje szacunek powierzchni głównych upraw rolnych, szacunek strat zimowych i wiosennych w zasiwach upraw ozimych i przechowywanych ziemiołódach oraz ocenę stanu zasiewów upraw rolnych i ogrodnich.

1. Warunki agrometeorologiczne

Wyjątkowo wysokie temperatury jesienią 2004 r. i niewystarczająca ilość opadów we wrześniu opóźniły wschody zasianych ozimin. Poprawa wilgotności gleby w październiku i w listopadzie sprzyjała wegetacji upraw i przed nadejściem zimy stan ozimin był dość dobry.

Warunki zimowania nie stwarzały na ogół zagrożenia dla roślin. Pierwsze (przejściowe) przymrozki w rejonie górskim wystąpiły w II dekadzie września, a w całym regionie dopiero w II połowie listopada. Spadek temperatur poniżej 10°C w styczniu i lutym nie wyrządził szkód uprawom ozimym, ponieważ rośliny przykryte były grubą warstwą śniegu. Jeszcze w I i II dekadzie marca rośliny przykryte były śniegiem, a temperatury spadały do -12°C i dopiero w III dekadzie nastąpiło gwałtowne ocieplenie powodujące topnienie dużych mas śniegu. Bardzo wilgotna gleba i dość duże przymrozki uniemożliwiały rozpoczęcie siewów w marcu. Kwiecień charakteryzował się niskimi temperaturami, ale małą ilością opadów. W III dekadzie miesiąca wystąpiły kilkudniowe przymrozki z temperaturami ok. -5°C , które spowodowały lokalnie uszkodzenia zbóż jarych, wczesnych ziemniaków, warzyw i upraw sadowniczych.

Takie warunki pogodowe przyczyniły się do powolnego rozwoju wegetacji. Ocenia się, że opóźnienie wegetacji w porównaniu do roku ubiegłego w zależności od rejonu wynosiło w połowie maja około 2-3 tygodnie.

Tabl. 1. Temperatury powietrza i opady w okresie od września do kwietnia 2004/2005

Wyszczególnienie	Temperatura powietrza °C		Opady	
	średnia miesięczna	odchylenie średniej miesięcznej od normy	suma miesięcznych opadów w mm	% normy
JESIEŃ				
Wrzesień.....	14,4	1,0	17,8	37
Październik.....	10,6	1,7	37,7	94
Listopad.....	4,7	0,8	68,7	160
ZIMA				
Grudzień.....	1,4	1,2	14,6	43
Styczeń.....	1,9	3,7	32,0	114
Luty.....	-1,7	-1,2	39,5	152
WIOSNA				
Marzec.....	1,7	-1,5	9,3	36
Kwiecień.....	9,7	1,7	26,3	67

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział we Wrocławiu.

2. Prognoza powierzchni zasiewów w 2005 r.

W strukturze zasiewów zbóż i rzepaku wystąpiły zmiany. Wstępnie szacuje się, że w bieżącym roku powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszkankami zbożowymi będzie mniejsza od ubiegłorocznej o około 2% i wyniesie 458 tys. ha. Większa od ubiegłorocznej o około 10% będzie powierzchnia uprawy rzepaku szacowana na 65 tys. ha.

3. Ocena wielkości strat w oziminach i stan upraw rolnych

Straty w uprawach ozimych były niewielkie. Podobnie jak w ubiegłym roku, spowodowane one były głównie niską obsadą roślin i uszkodzeniami mrozowymi a w następnej kolejności zaorywaniem roślin z powodu zniszczeń na przedwiośniu powstałych w wyniku zalania pól położonych w pobliżu rzek oraz zastoisk wody w obniżeniach terenu.

Szacuje się, że do połowy maja zaorano oraz zakwalifikowano do zaorania łącznie około 400 ha zbóż ozimych, tj. 0,1% powierzchni zasianej jesienią (w roku 2004 – około 380 ha), w tym około 200 ha pszenicy (w 2004 r. – 215 ha), 50 ha jęczmienia (w 2004 r. – 47 ha) oraz 130 ha pszenżyta (w 2004 r. – 45 ha). Powierzchnię rzepaku zaoranego i zakwalifikowanego do zaorania szacuje się na około 700 ha, tj. 1,1% zasianego areалу (w 2004 r. powierzchnia zaorań była podobna).

Tabl. 2. Wielkość strat w uprawach rolnych

Uprawy	2001	2002	2003	2004	2005
	w % ogólnej powierzchni danej uprawy				
Zboża ozime.....	0,4	0,4	4,7	0,1	0,1
Pszenica.....	0,4	0,3	5,0	0,1	0,1
Żyto.....	0,2	0,5	0,3	0,2	0,1
Jęczmień.....	0,8	1,4	16,0	0,3	0,4
Pszenżyto.....	0,3	0,4	1,7	0,3	0,7
Mieszkanki zbóż.....	-	-	3,7	0,2	0,3
Rzepak i rzepik.....	6,4	8,2	26,3	1,2	1,1
Koniczyna.....	0,1	0,1	0,8	0,3	0,5
Poplony ozime.....	3,8	6,3	4,0	5,9	3,6

Stan zasiewów zbóż ozimych i rzepaku ozimego w połowie maja był gorszy lub zbliżony do stanu tych upraw w analogicznym okresie roku ubiegłego, natomiast stan zasiewów upraw jarych był zróżnicowany. Zasiewy pszenżyta jarego oceniono jako lepsze, a pozostałe zasiewy upraw jarych zostały ocenione jako gorsze lub podobne jak w roku ubiegłym.

Tabl. 3. Ocena stanu ozimin i trwałych użytków zielonych oraz upraw jarych na początku maja

Uprawy	2001	2002	2003	2004	2005
	w stopniach kwalifikacyjnych ^a				
OZIMINY I TRWAŁE UŻYTKI ZIELONE					
Pszenica.....	3,6	3,6	3,0	3,8	3,6
Żyto	3,7	3,7	3,3	3,7	3,7
Jęczmień.....	3,2	3,4	2,9	3,7	3,6
Pszenżyto	3,6	3,6	3,3	3,8	3,6
Mieszanki zbóż	3,5	3,6	3,3	3,8	3,6
Rzepak i rzepik.....	3,6	3,4	2,7	3,7	3,5
Koniczyna	3,6	3,6	3,3	3,6	3,6
Łąki	3,2	3,1	3,0	3,2	3,2
Pastwiska.....	3,0	3,0	2,8	2,9	3,1
UPRAWY JARE					
Pszenica.....	3,4	3,5	3,3	3,5	3,5
Jęczmień.....	3,3	3,5	3,3	3,5	3,4
Owies	3,4	3,6	3,5	3,5	3,5
Pszenżyto	3,2	3,5	3,2	3,3	3,5
Mieszanki zbóż	3,2	3,6	3,3	3,4	3,3
Rzepak i rzepik jary	3,1	3,5	3,1	3,5	3,0

a Stopień „5” oznacza stan bardzo dobry, „4” – dobry, „3” – dostateczny, „2” – słaby, „1” – zły, klęskowy.

4. Ocena stanu upraw ogrodnich

Przezimowanie upraw sadowniczych na terenie województwa dolnośląskiego było dobre. Nie odnotowano uszkodzeń mrozowych drzew i krzewów owocowych.

Warunki pogodowe wiosną były niekorzystne dla upraw ogrodnich. Niskie temperatury na przełomie II i III dekady kwietnia przypadające na okres kwitnienia drzew pestkowych znacznie uszkodziły kwiaty i pąki kwiatowe. Najbardziej ucierpiały brzoskwinie, morele, czereśnie i śliwy. Kwitnienie drzew owocowych było słabsze. Z uwagi na chłody obserwowano słabszy oblot pszczół, co może mieć niekorzystny wpływ na zawiązywanie się owoców. Również niskie temperatury i przymrozki w pierwszej połowie maja niekorzystnie wpłynęły na uprawy ogrodnicze, w tym na stan plantacji truskawek. Najwcześniejsze siewy warzyw rozpoczęto dopiero pod koniec III dekady marca, a powszechnie przeprowadzano je w kwietniu. Jednak niedobór wilgoci w kwietniu utrudniał wschody i hamował wegetację. Dodatkowo chłody i przymrozki w maju spowodowały lokalne straty w uprawach i konieczność przesiewów. Opóźnienie w wegetacji w zależności od rejonu wynosiło w połowie maja około 2-3 tygodnie.

5. Straty w przechowywaniu ziemniaków

Do przechowywania w okresie zimy 2004/2005 przeznaczono ok. 538 tys. ton ziemniaków, tj. 70,8% zbiorów z 2004 r. (w 2003 r. – 68,4%). Straty w przechowywanych ziemniakach oszacowano na 12,2% ogólnej masy przeznaczonej do przechowywania.

Straty w przechowywanych warzywach były zbliżone do ubiegłorocznych. Straty w przechowywanych jabłkach wyniosły 18%, podobnie jak rok wcześniej.

Tabl. 4. Wielkość strat w przechowywanych ziemniakach

Uprawy	2001	2002	2003	2004	2005
	w % zbioru przeznaczonego do przechowywania				
Ziemniaki	17,1	11,5	14,6	13,0	12,2
Kapusta	22	21	20	20	20
Cebula	20	18	17	18	19
Marchew jadalna	18	17	17	15	16
Buraki ćwikłowe	17	14	15	15	16
Pietruszka	18	16	17	17	18
Selery	19	17	17	17	18
Pory	16	17	17	15	15
Jabłka	17	16	16	18	18

Sprzedaż publikacji US I GUS prowadzi Punkt Sprzedaży Urzędu (parter) oraz Oddziały w:

- Jeleniej Górze, ul. 1 Maja 1,
- Legnicy, ul. Jaworzyńska 65,
- Wałbrzychu, ul. Mickiewicza 14.

Urząd Statystyczny w INTERECIE
www.stat.gov.pl/urzed/wroc